

European Bank
for Reconstruction and Development

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research EAER
State Secretariat for Economic Affairs SECO

EKONOMSKO-FINANSIJSKA ANALIZA SISTEMA DALJINSKOG GREJANJA U REPUBLICI SRBIJI ZA 2024. GODINU

Miroslav Vujnović

Kako izgleda foto-robot prosečne toplane i Sektora?

	Prosečna toplane	Sektor ukupno
• Instalisana snaga, MW:	115	5.641
• Isporučena toplotna energija, MWh	115.910	5.911.427
• Grejana površina, m ²	912.715	47.132.587
• Broj zaposlenih	112	5.702
• Ukupan prihod, 000 dinara	1.437.372	73.305.957
• Ukupan prihod od grejanja, 000 din	1.272.464	64.895.645
• Ukupni troškovi, 000 dinara	1.464.191	74.673.752
• Troškovi goriva, 000 dinara	888.782	45.327.906
• Neto obrtni fond, 000 dinara	-433.572	-22.112.148

Prihodi

	Nominalno	Realno
• Ukupni prihodi, 000 dinara	73.305.957	30.060.215
• Stopa rasta prihoda 2014-24	3,16%	-5,63%
• Prihod po zaposlenom, 000 din	12.856	5.272
• Stopa rasta prihodi po zaposlenom	3,58%	-5,26
• Prihod po MWh toplote, 000 d	11	5,1
• Stopa rasta 2019-24. MWh	2,4%	-9,9%

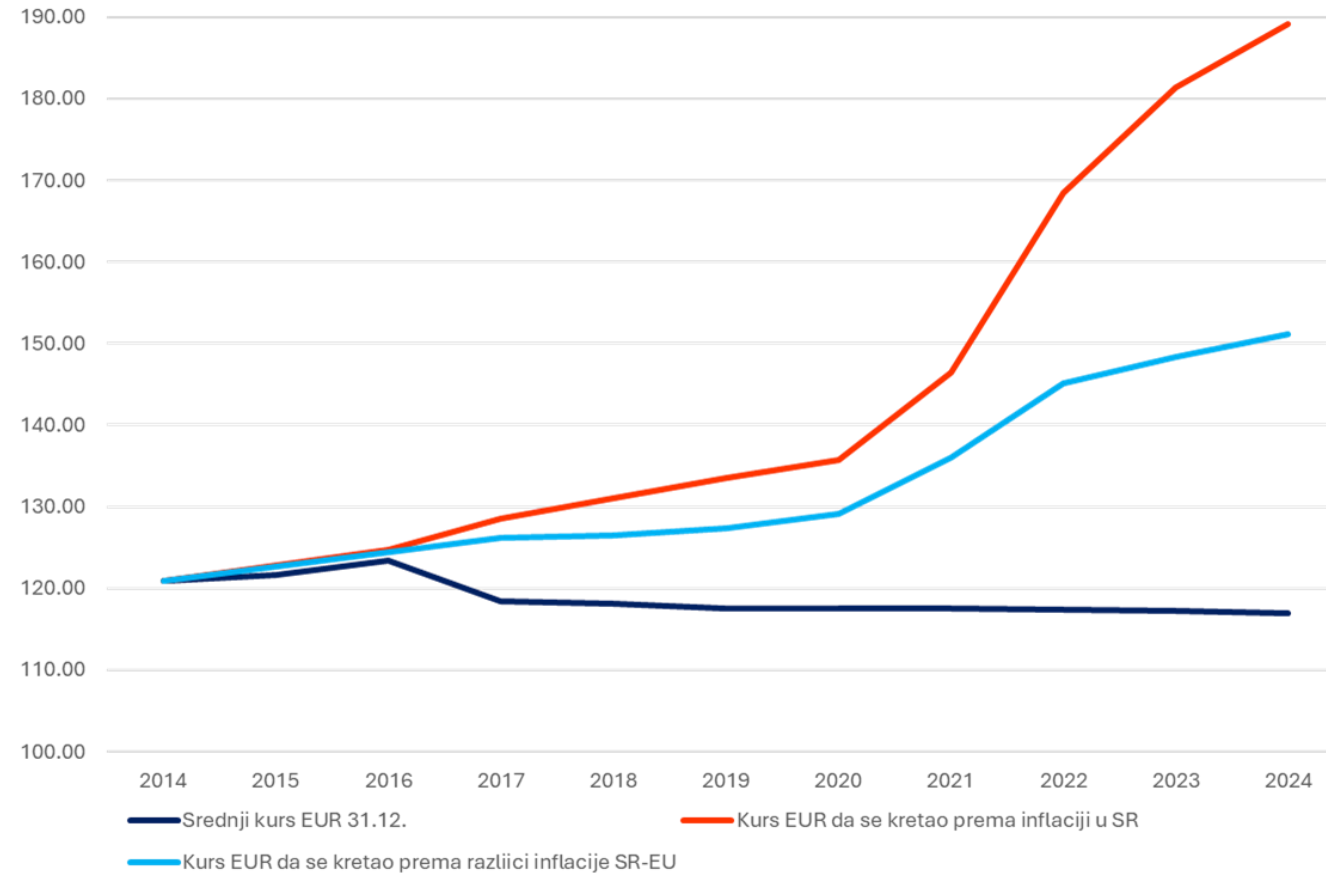

Troškovi

	Nominalno	Realno
• Ukupni troškovi, 000 dinara	74.673.752	30.615.925
• Stopa rasta troškova 2014-24.	5,20%	-3,78%
• Troškovi goriva, 000 dinara	45.327.906	18.584.251
• Stopa rasta troškova goriva	5,53%	-3,31%

Kretanje kursa EUR i inflacije u Srbiji i EU

Prihodi i zaposlenost

Rang	Prihodi		Broj zaposlenih		Prihod po zaposlenom	
		<i>In 000 RSD</i>				<i>In 000 RSD</i>
1	Beograd	34,000,058	Beograd	1,920	Novi Sad	34,861
2	Novi Sad	10,737,285	Kragujevac	325	Bor	34,052
3	Bor	4,290,568	Novi Sad	308	Vranje	20,593
4	Niš	2,429,753	Niš	225	Beograd	17,708
5	Kragujevac	2,207,268	Negotin	181	Majdanpek	14,624
6	Pančevo	1,362,064	Kruševac	170	Subotica	14,086
7	Kruševac	1,071,522	Temerin	145	Šabac	13,118
8	Šabac	970,765	Zaječar	143	Zrenjanin	12,078
9	Subotica	929,697	Obrenovac	133	Kikinda	11,892
10	Zrenjanin	809,258	Bor	126	Valjevo	11,794
	Average	1,437,372	Average	112	Average	9,112
	Median	406,874	Median	54	Median	7,935

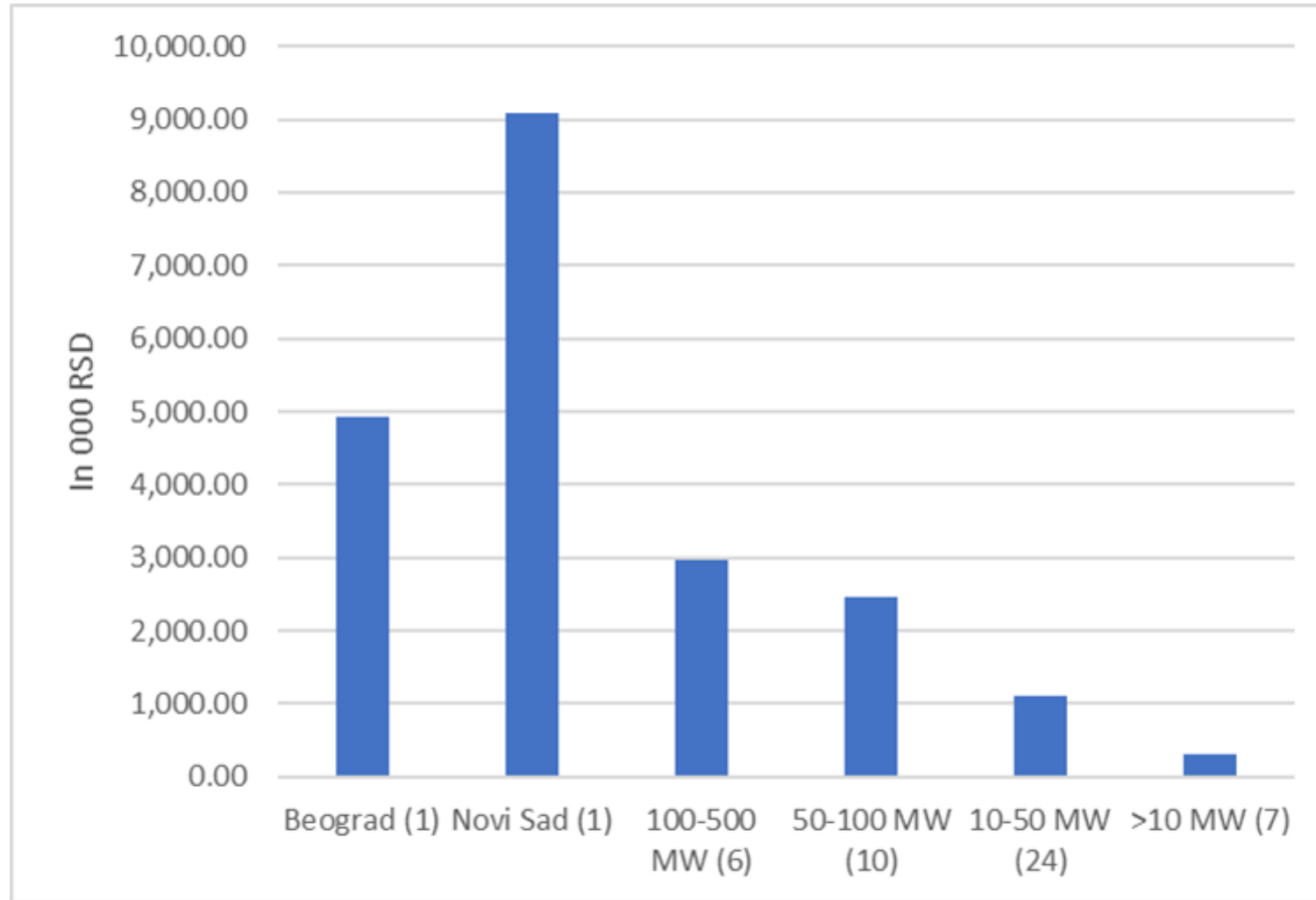

Prihodi u 2024. godini

- Uprkos spoljnim negativnim uticajima (rast cena energije, nestašice i nestabilnosti, rat u Ukrajini ...) prihod toplana od grejanja je porastao u odnosu na prethodnu godinu za 8,5%, dakle znatno iznad inflacije.
- Učešće prihoda od grejanja u ukupnom prihodu palo je sa 92% na 88,5%, a razlika je nadoknađena subvencijama i prodajom robe. Niz manjih toplana bavi se i komunalnim poslovima tako da je kod njih učešće grejanja u ukupnom prihodu znatno manje (Temerin 6,96%, Srbobran 8,16%, ...)
- Ogromna disproporcija u veličini ostvarenog prihoda od grejanja – razlika između najvećeg (Beograd) i najmanjeg (Pećinci) iznosi 1300 puta.
- U periodu 2014-24. godina prihodi su malo nominalno rasli (3,16%), a više realno opadali (-5,63%).
- Uočavaju se velike disproporcije u ceni grejanja (1:6,9) i cene su u zaostatku za inflacijom.
- Grejane površine su porasle za 1,3%, a prihodi po m² za 7,1%. Ipak, u jedanaestogodišnjem periodu realno su opadali po stopi od 10,8%.
- Instalirana snaga toplana se već dugo ne menja, investira se u zamenu i optimizaciju, a prihod po MW je to veći što je instalirana snaga veća.

Troškovi energenata po zaposlenom

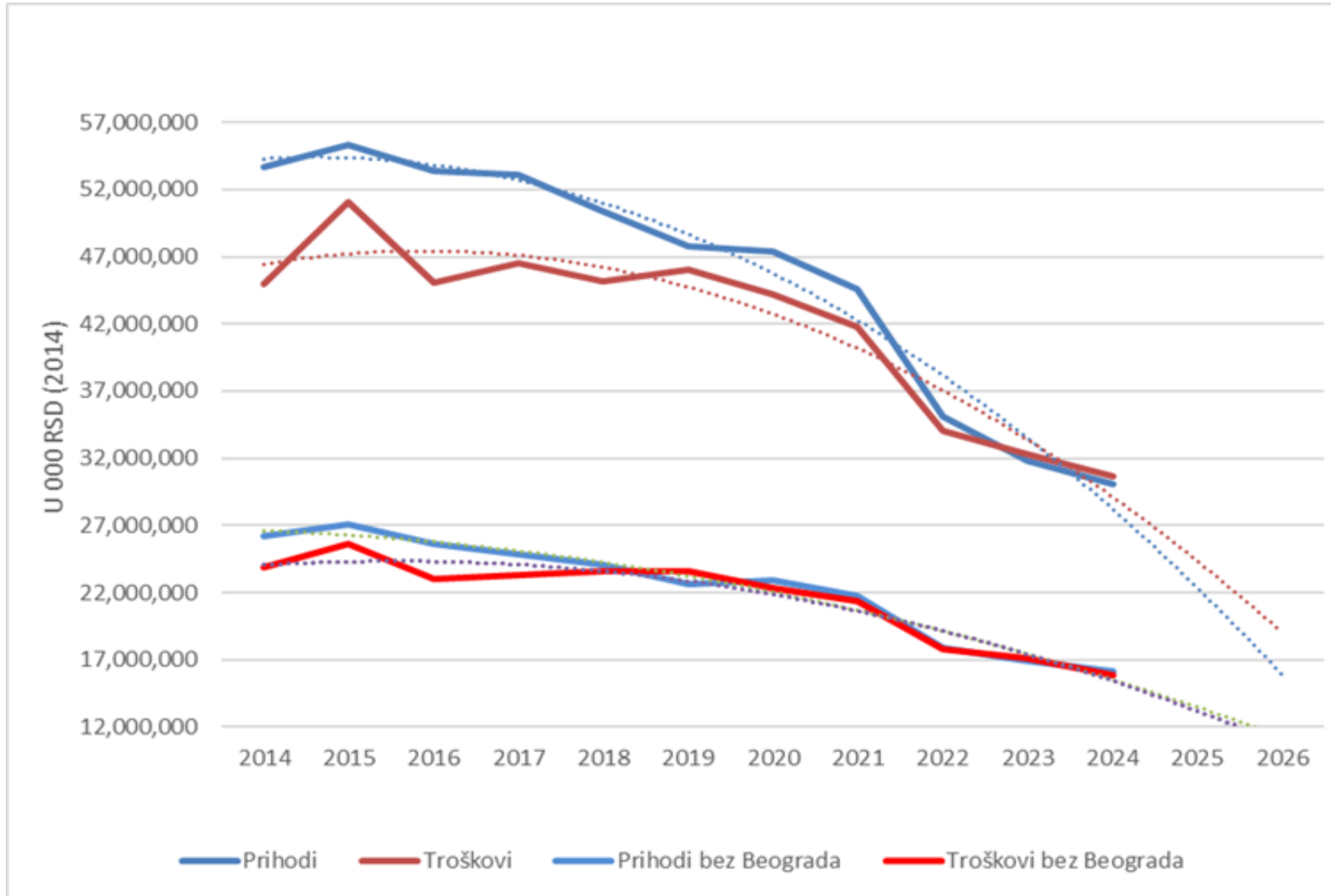

Troškovi

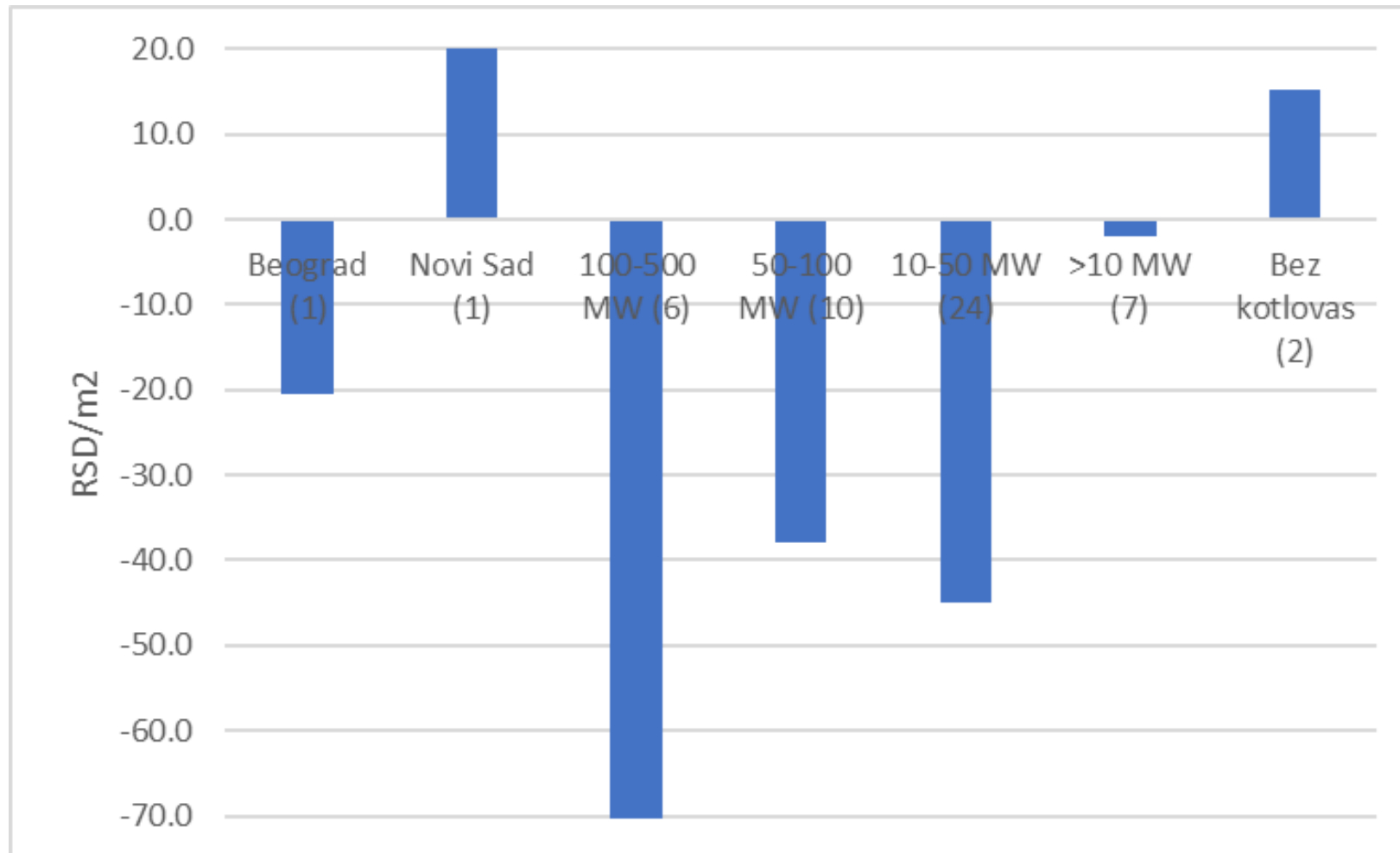
- Prihodi su nominalno rasli po manjoj stopi od troškova što objektivno predstavlja problem i ceo sektor vuče i ove godine u gubitak.
- Glavni deo troškova su troškovi energenata i energije i čine prosečno 60,5% ukupnih troškova. Oni predstavljaju opadajuću veličinu u odnosu na grejanu površinu, ali i rastuću u odnosu na broj zaposlenih, što govori o opštem povećanju produktivnosti u toplanama. Učešće goriva u ukupnim troškovima se smanjuje sa smanjivanjem kapaciteta toplana.
- Troškovi zaposlenih čine prosečno 15,84% ukupnih troškova i u realnom su smanjenju (prosečna stopa -3,63%).
- Analiza efikasnosti, produktivnosti, ekonomičnosti i rentabilnosti pokazuju velike razlike između toplana, ali i jednu zakonitost – što veća toplana to bolji rezultati.

Odnos prihoda i troškova i trend za sledeće dve godine

Poslovni rezultat po MW instalisane snage

Pregled poslovnih rezultata

- Uočavamo snažno i kontinuelno opadanje poslovnih rezultata u poslednjih osam godina da bi od 2023. godine sektor daljinskog grejanja kao celina ostvario gubitak koji 2024. godine iznosi 2.615.006.000 dinara (22.347.640 €)
- Gubitak je ostvaren i kada se izražava po m² i po zaposlenom, u realnim iznosim 22,8 RSD/m² i 188,1 hiljada dinara po zaposlenom.
- Poslovni rezultat u 2024. godini pokazuje da je 27 toplana poslovalo negativno, a 24 pozitivno. Najbolji rezultat ostvario je Bor sa 462,4 miliona dinara, a najslabiji Kragujevac sa gubitkom od 1.208,6 milina dinara.

Zaključak

- Nakon 2023. imamo **gubitak** i u 2024. godini - Sektor daljinskog grejanja ostvario je gubitak od 2,6 milijardi dinara (**22,3 miliona EUR**);
- Sektor se pokazao ka vrlo **nelikvidan** i ostvario je nedostatak obrtnih sredstava u iznosu od 22,1 milijardi dinara (**189 miliona EUR**).
- Uprkos tim rezultatima Sektor je ostvario svoju osnovnu ulogu – adekvatno grejanje, pre svega zahvaljujući stručnosti i zalaganju zaposlenih i mudrom korišćenju unutrašnjih rezervi, ali i **dodatnom zaduživanju** od 6 milijardi dinara (**51 miliona EUR**).
- Sve to nas dovodi do zaključka da je prioritet, pre novih, i nužnih, investicija u pogledu korišćenja novih tehnologija, alternativnih izvora energije i dekarbonizacije, **ekonomska konsolidacija i restrukturiranje Sektora** kako bi postao sposoban da odgovori na te nove izazove i da prihvati buduće investicije.

Pitanja i komentari

Hvala na pažnji!
Thank you for your attention!

